

กฎหมายว่าด้วย

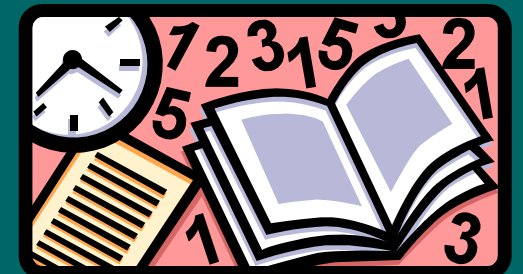
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

โดย ดร. ประพจน์ ค้້ายสุบรรณ
อธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี

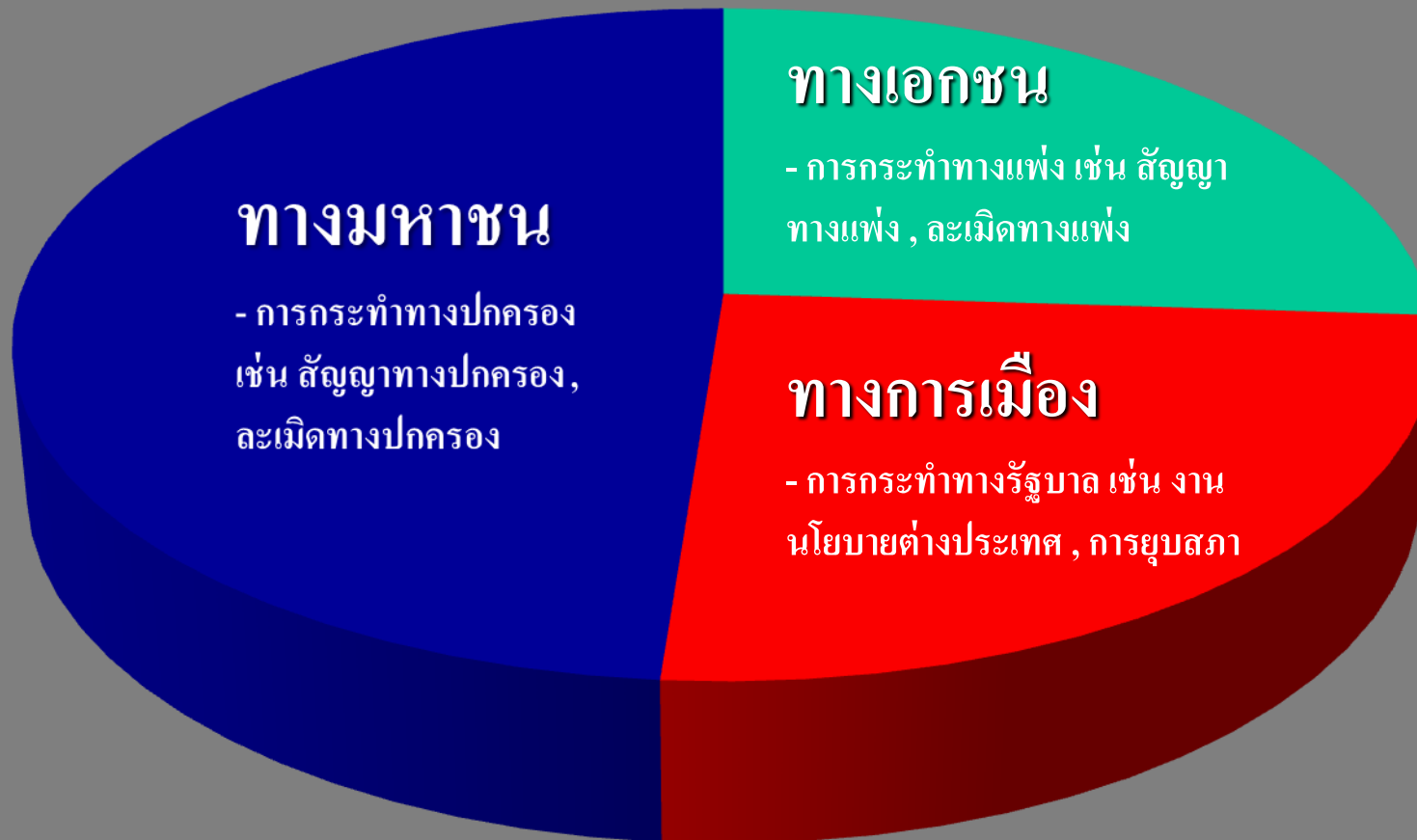

หัวข้อบรรยาย

1. ที่มาของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
2. ความหมายของคำสั่งทางปกครองและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
3. แนวคิดและวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
4. หลักเกณฑ์ของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
5. ขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมาย

แผนภูมิการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

แผนภูมิของการกระทำทางปกครอง

การกระทำทางปกครอง

การกระทำมุ่งผลในทางนิติสัมพันธ์

การกระทำในทางข้อเท็จจริง
(ปฏิบัติการทางปกครอง)

มุ่งผลภายนอกฝ่ายปกครอง

มุ่งผลภายในฝ่ายปกครอง
(มาตรการภายในฝ่ายปกครอง)

นามธรรม/ทั่วไป

รูปธรรม/เฉพาะราย

(กฎ)

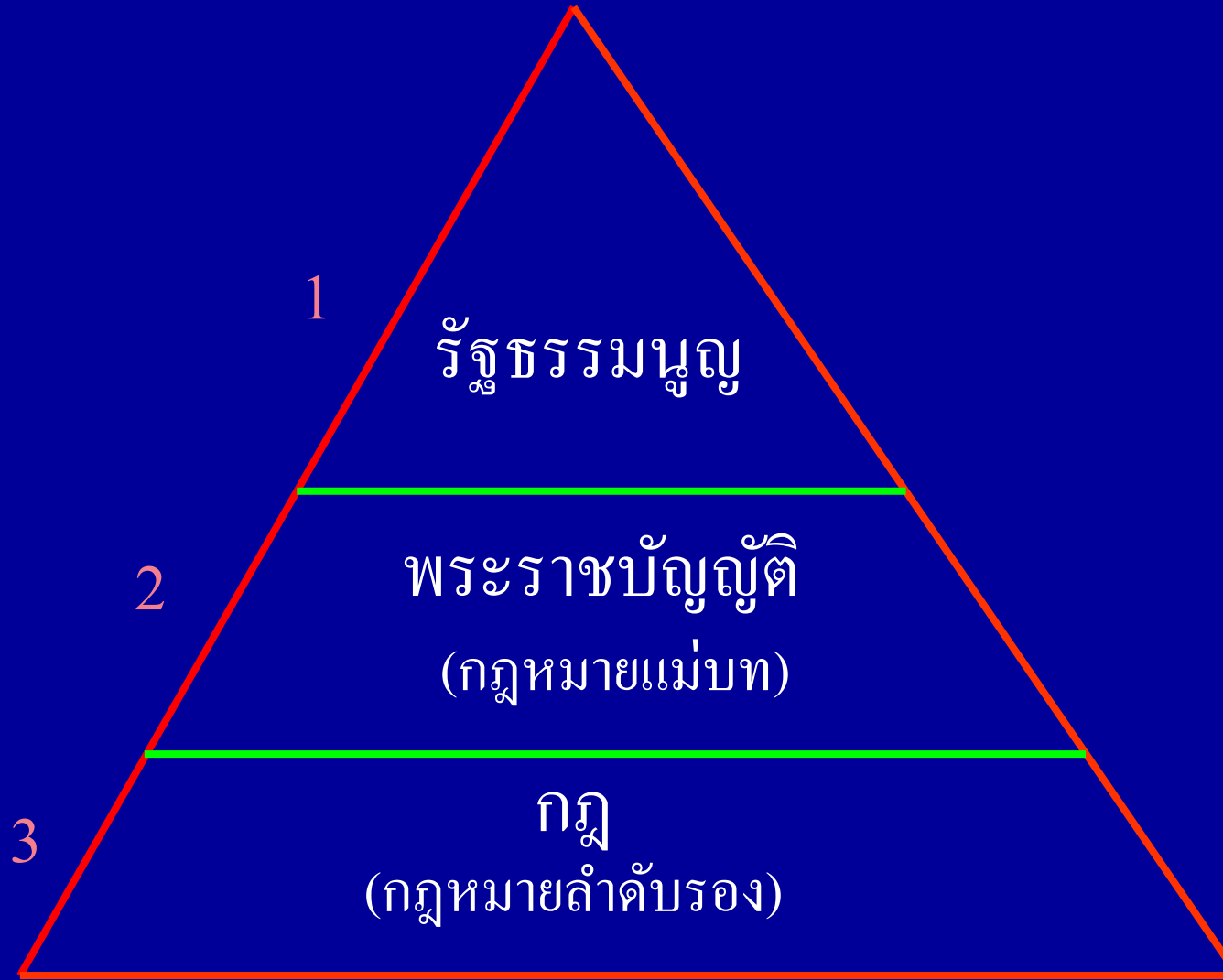
ฝ่ายเดียว (คำสั่งทางปกครอง)

สองฝ่าย (สัญญาทางปกครอง)

นามธรรม/ทั่วไป
(ระเบียบภายในฝ่ายปกครอง)

รูปธรรม/เฉพาะราย
(คำสั่งภายในฝ่ายปกครอง)

ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย

- คำสั่งทางปกครอง

ลักษณะทั่วไปของระบบราชการ

- ระบบการทำงานที่รวมศูนย์ มีระเบียบ
ขั้นตอนมาก การดำเนินงานล่าช้า ไม่คล่องตัว
- ระบบที่การดำเนินงานค่อนข้างปิด
ประชาชนไม่มีสิทธิหรือส่วนร่วมมากนัก
- ระบบที่ไม่มีมาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติราชการ
ที่มีผลกระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคล
- เจ้าหน้าที่กลัวต้องรับผิดชอบจากการ
ปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดพลาดหรือบกพร่อง

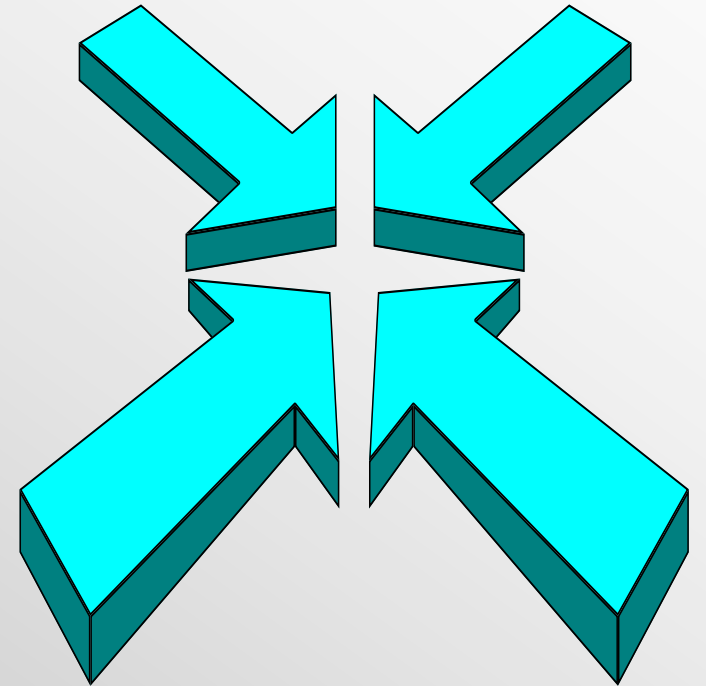
แนวคิดการปฏิรูประบบราชการ

F หลักเกณฑ์ชัดเจน รวดเร็ว

F โปร่งใส ตรวจสอบได้

F ป้องกันการทุจริต

F ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีศักดิ์
คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

กฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้อง

1. พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

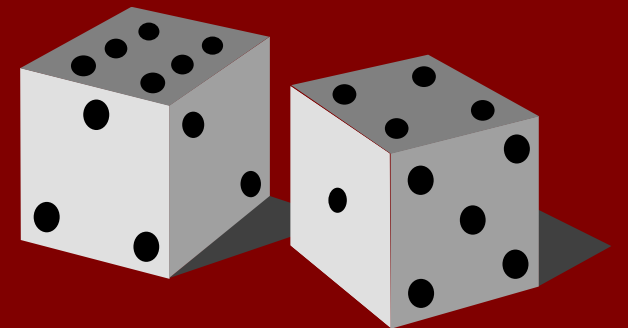
พ.ศ. 2539

2. พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของ

เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2550 (มาตรา 58)

บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมใน
กระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐใน
การปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจ
มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

การเตรียมการและการดำเนินการของ
เจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง
หรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใด ๆ
ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งทางปกครอง

การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่
ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลใน
อันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมี
ผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของ
บุคคล ไม่ว่าจะเป็น
การถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ
การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัย
อุทธรณ์ การรับรอง และการรับ
จดทะเบียน แต่ไม่หมายความถึงการออกกฎหมาย

คดีปกครอง (มาตรา 9)

1. การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำฝ่ายเดียว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2. ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
3. ละเมิดหรือความรับผิดชอบอย่างอื่น
4. สัญญาทางปกครอง
5. คดีที่กฎหมายบังคับให้ฟ้องศาล เพื่อบังคับบุคคลให้กระทำ
6. คดีอื่นที่กฎหมายกำหนด

คำสั่งทางปกครอง

- 1. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจฝ่ายเดียวตามกฎหมาย**
- 2. เป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ทางปกครอง**
- 3. สร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่**
- 4. ผลบังคับแก่บุคคลหรือกรณีใดเป็นการเฉพาะ**

คำสั่งทางปกครอง ????

1. สัญญาจัดซื้อพัสดุของหน่วยงาน
2. คำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาของพนักงานอัยการ
3. ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ไล่ออก
4. คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงมหาดไทย
ให้เพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน
5. พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ

พ.ศ. 2547

การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

ตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คัดค้านกรรมการหรือกรรมการถอนตัว

แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา

รวบรวมพยานหลักฐาน

แจ้งสรุปพยานหลักฐานและให้โอกาสแก้ข้อกล่าวหา

ทำรายงานการสอบสวน

ส่งลงโทษทางวินัย

1. พระราชกฤษฎีกา
2. กฎกระทรวง
3. ประกาศกระทรวง
4. ข้อบัญญัติท้องถิ่น
5. ระเบียบ ข้อบังคับ
6. บทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป

ตัวอย่างของคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งที่มีต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. คำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ลงโทษทางวินัย
2. คำสั่งที่เกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ
3. คำสั่งอื่น ๆ

คำสั่งที่มีต่อประชาชน

1. คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต เพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต
2. คำสั่งเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ
3. คำสั่งให้กระทำหรืองดเว้นกระทำ
4. คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง

มาตรา 42 วรรคสอง

ในกรณีที่มิได้มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

1. เป็นขั้นตอนที่จำเป็นในการใช้สิทธิทางศาล

(หลักการ Exhaustion of Administrative Remedies)

2. ถ้ากฎหมายเฉพาะไม่กำหนดไว้ ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

3. ต้องอุทธรณ์เว้นแต่เป็นคำสั่งของรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการหรือกรณีที่กฎหมายยกเว้นไว้

4. ยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่ง

5. การพิจารณาอุทธรณ์ 2 ชั้น

6. การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลา

คำสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับอาหาร

พ.ร.บ.อาหาร 2522 (มาตรา 39)

อาหารใดที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับอาหารไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าอาหารนั้นมีรายละเอียดไม่ตรงตามตำรับอาหารที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ หรือเป็นอาหารปลอมตามมาตรา 27 หรือเป็นอาหารที่ไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและไม่อาจแก้ไขตำรับอาหารได้ตามมาตรา 38 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนทะเบียนตำรับอาหารนั้นได้ การเพิกถอนให้กระทำโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ขั้นตอนการพิจารณาอุทธรณ์ (ม.45)

✿ เจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่งพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า ไม่เกิน 30 วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์

1. เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ก็เปลี่ยนแปลงคำสั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

2. ไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ก็เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

✿ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จ ก็มีหนังสือแจ้ง

ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนด และขยายเวลาพิจารณาได้ไม่เกิน 30 วันนับแต่ครบกำหนดดังกล่าว

การเรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทางละเมิด (พ.ร.บ. ละเมิดฯ มาตรา 12)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่
หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย**ตามมาตรา 8** หรือ
ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจาก
เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตาม
มาตรา 10 **ประกอบกับมาตรา 8** ให้หน่วยงานของรัฐที่
เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงิน
ดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (พ.ร.บ.วิ.ปฏิบัติฯ ม.57 วรรคหนึ่ง)

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

กฎกระทรวง ฉบับที่ 12

(พ.ศ. 2543)

1. การดำเนินการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของ ทางราชการ เช่น

- สั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขายหรือรับจ้าง
- อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง
- สั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ
- สั่งให้เป็นผู้ทำงาน

2. การให้หรือไม่ให้ทุนการศึกษา

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

คำขอ

การพิจารณาทางปกครอง

การทำคำสั่งทางปกครอง

การแจ้งคำสั่ง/ประกาศ

อุทธรณ์คำสั่ง/การขอให้พิจารณาใหม่

ยืนยันคำสั่ง/เพิกถอน/เปลี่ยนแปลง

การบังคับตามคำสั่ง

ขั้นตอนการปฏิบัติราชการทางปกครอง

1. การเข้าสู่กระบวนการพิจารณา
2. การพิจารณาหรือเตรียมการเพื่อออกคำสั่ง
3. การออกคำสั่งทางปกครอง
4. การแจ้งคำสั่งทางปกครอง
5. การทบทวนคำสั่ง
6. การเพิกถอนคำสั่ง
7. การบังคับตามคำสั่ง

แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมาย

1. วางหลักกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับ
คำสั่งทางปกครอง

2. เป็นกฎหมายกลางที่วางมาตรฐานขั้นต่ำ
ในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

- วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งทางปกครอง
- วางหลักเกณฑ์คุ้มครองสิทธิของ
ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่ง

พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง **มาตรา 40 วรรคหนึ่ง**

คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือ
โต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุงรณัที่อาจอุทธรณ์หรือ
โต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และ
ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้ง
ดังกล่าวไว้ด้วย

ดำเนนนำัดณ:กรรุมการฯ

ที่ 1/2540

เรื่อง หลักเกณฑ์การแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์
หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง

ถ้าหากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้
ให้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อ ...(1)... ภายใน
...(2)... วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งนี้

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการทางปกครอง

พ.ศ. 2539 (มาตรา 3)

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

**ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลา
อุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย**

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการทางปกครอง

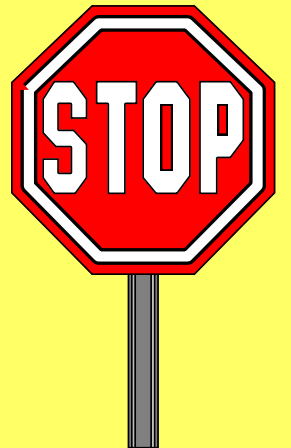
พ.ต. 2539 (มาตรา 23)

ในการพิจารณาทางปกครองที่คู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่ คู่กรณีมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้

การใดที่ทนายความหรือที่ปรึกษาได้ทำลง ต่อหน้า คู่กรณีให้ถือว่าเป็นการกระทำของคู่กรณี เว้นแต่คู่กรณีจะได้คัดค้านเสียแต่ในขณะนั้น

แนวปฏิบัติในการออกคำสั่งทางปกครอง

- 1) ต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ในกฎหมาย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองควบคู่ไปกับกฎหมายเฉพาะ
- 2) ใช้หลักเกณฑ์ในกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเมื่อกฎหมายเฉพาะไม่บัญญัติไว้ หรือ บัญญัติไว้ แต่มี **มาตรฐานต่ำกว่า ยกเว้น**
ขั้นตอน และระยะเวลาอุทธรณ์
- 3) ต้องคำนึงถึงสิทธิของคู่กรณีอยู่เสมอ

คู่กรณี

1. ผู้ยื่นคำขอ
2. ผู้คัดค้านคำขอ
3. ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่ง
4. ผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณา
ทางปกครองเนื่องจากสิทธิจะถูกระงับ
จากผลของคำสั่ง

สิทธิของตัวเอง

1. ได้รับการพิจารณาโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกลาง
2. รับแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณา
3. รับคำแนะนำให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอ
4. แต่งตั้งบุคคลกระทำการแทนได้
5. ได้รับการพิจารณาโดยรอบคอบและภายในเวลาอันควร
6. นำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณา
7. รับทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งหรือแสดงหลักฐาน
8. ขอตระจาดูเอกสาร
9. รับทราบเหตุผล
10. รับแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์
11. มีสิทธิในการอุทธรณ์และขอให้พิจารณาใหม่

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ. 2539 (มาตรา 12)

คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดย
เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการทางปกครอง

พ.ศ. 2539 (มาตรา 13)

เจ้าหน้าที่ที่จะพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (๑) เป็นคู่กรณีเอง
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (๓) เป็นญาติของคู่กรณี
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือ ผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี
- (๕) เป็นเจ้านี่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี
- (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการทางปกครอง

พ.ศ. 2539 (มาตรา 19)

ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการใน
คณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใด ขาดคุณสมบัติ
หรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อัน
เป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่า
นี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจ
หน้าที่

พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง **มาตรา 30 วรรคหนึ่ง**

ในกรณีที่กำลังทางปกครองอาจกระทบ
ถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมี
โอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ
และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน
ของตน

สิทธิขอตรวจดูเอกสาร

(มาตรา 31 และ 32)

สิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการ
โต้แย้ง หรือชี้แจง หรือป้องกันสิทธิของตน เว้นแต่ที่
เป็นความลับ

การตรวจดู ค่าใช้จ่ายในการตรวจดู การจัด
สำเนาเอกสาร เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนดในกฎกระทรวง

รูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครอง

1. หนังสือหรือวาจาหรือวิธีอื่น
2. ระบุวัน เดือน ปี ชื่อ ตำแหน่ง ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่
3. ให้เหตุผล (ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และข้อพิจารณา)
4. กำหนดเงื่อนไขได้เท่าที่จำเป็น
5. **แจ้งสิทธิอุทธรณ์**

ผลของคำสั่งทางปกครอง

- ใช้ยันได้เมื่อแจ้ง และใช้ได้จนกว่าจะถูกเพิกถอน หรือสิ้นผลโดยเหตุอื่น
- แก้ไขข้อผิดพลาดผิดหลงเล็กน้อยได้

การให้เหตุผลในคำสั่งทางปกครอง (ม.37)

✿ คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือต้องให้เหตุผล และอย่างน้อยต้องมี

1. ข้อเท็จจริง
2. ข้อกฎหมาย
3. ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน

✿ ข้อยกเว้น

1. กรณีมีผลตรงตามคำขอและไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น
2. กรณีที่เหตุผลเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้ว
3. กรณีที่เป็นความลับ
4. กรณีเร่งด่วน

การทบทวนคำสั่งทางปกครอง

- 1. การอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่ง**
- 2. การขอให้พิจารณาใหม่**

แนวคิดเกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่ง

ประโยชน์สองด้านที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง

1. การคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

2. การคุ้มครองสิทธิบุคคล (หลักความมั่นคงแห่งสิทธิ)

โดยต้องคำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์

ในความคงอยู่ของคำสั่ง

พ.ร.บ. วิชาชีพต่างๆ มาตรา 51 วรรค หนึ่งและวรรคสอง

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำหนึ่งถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ความเชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี

พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี มาตรา 51 วรรค ท้าย

ในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ไป ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิ
ควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดย
ถ้าเมื่อใดผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของ
คำสั่งทางปกครองหรือควรได้รู้เช่นนั้นหากผู้นั้นมิได้ประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรงให้ถือว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะไม่สุจริตตั้งแต่นั้นเป็นต้น
ไป และในกรณีตามวรรคสาม ผู้นั้นต้องรับผิดชอบ
ในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไปเต็มจำนวน

การลบล้างคำสั่งทางปกครอง

	คำสั่งทางปกครองที่ให้ประโยชน์	คำสั่งทางปกครองที่เพิ่มภาระ				
การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	<p>มาตรา 50 ส่วนแรก : คุลพินิจเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนให้มีผลย้อนหลัง, มีผลตั้งแต่ปัจจุบันหรือมีผลในอนาคต</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;"><u>หลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ</u></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>คำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงิน, ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่แบ่งแยกได้(มาตรา 51)</td> <td>คำสั่งทางปกครองอื่น (มาตรา 52)</td> </tr> <tr> <td>กรณีใช้ประโยชน์ที่ได้หมดไปแล้วโดยสุจริต เจ้าหน้าที่จะไม่เพิกถอน</td> <td>กรณีผู้รับคำสั่งเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง เมื่อมีการเพิกถอนคำสั่งแล้ว ผู้รับคำสั่งย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหาย</td> </tr> </table>	คำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงิน, ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่แบ่งแยกได้(มาตรา 51)	คำสั่งทางปกครองอื่น (มาตรา 52)	กรณีใช้ประโยชน์ที่ได้หมดไปแล้วโดยสุจริต เจ้าหน้าที่จะไม่เพิกถอน	กรณีผู้รับคำสั่งเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง เมื่อมีการเพิกถอนคำสั่งแล้ว ผู้รับคำสั่งย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหาย	<p>มาตรา 50 ส่วนแรก : คุลพินิจเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนให้มีผลย้อนหลัง, มีผลตั้งแต่ปัจจุบันหรือมีผลในอนาคต</p> <p style="text-align: right;">กลุ่ม 2</p>
คำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงิน, ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่แบ่งแยกได้(มาตรา 51)	คำสั่งทางปกครองอื่น (มาตรา 52)					
กรณีใช้ประโยชน์ที่ได้หมดไปแล้วโดยสุจริต เจ้าหน้าที่จะไม่เพิกถอน	กรณีผู้รับคำสั่งเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง เมื่อมีการเพิกถอนคำสั่งแล้ว ผู้รับคำสั่งย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหาย					
การยกเลิกคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย	<p>มาตรา 53 วรรค 2 คุลพินิจยกเลิกตามเหตุที่กฎหมายกำหนดโดยยกเลิกทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีผลตั้งแต่ปัจจุบัน หรือมีผลในอนาคต</p> <p><u>ข้อสังเกต</u> : 1) จะยกเลิกได้ต้องมีเหตุที่กฎหมายกำหนด</p> <p style="padding-left: 40px;">2) กรณีคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ รัฐต้องชดใช้ค่าทดแทนความเสียหาย (มาตรา 53 วรรค 3)</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p><u>ข้อพิจารณาเพิ่มเติม</u> : คำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงิน, ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่อาจแบ่งได้อาจถูกยกเลิกโดยให้มีผลย้อนหลังหรือให้มีผลในอนาคตได้ หากต้องด้วยเหตุตามมาตรา 53 วรรค 4</p>	<p>มาตรา 53 วรรค 1 คุลพินิจยกเลิกทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีผลตั้งแต่ปัจจุบันหรือมีผลในอนาคต</p> <p><u>ข้อยกเว้น</u> : 1) ไม่ต้องยกเลิกถ้าต้องทำคำสั่งทางปกครองทำนองเดียวกันนั้นอีก</p> <p style="padding-left: 40px;">2) ไม่ต้องยกเลิกถ้าการยกเลิกไม่อาจทำได้เพราะเหตุอื่น</p> <p style="text-align: right;">กลุ่ม 4</p>				

มาตรการบังคับทางปกครอง

- ▶ อุตธรณ์ไม่เป็นการทะเลาะการบังคับ
- ▶ ใช้เท่าที่จำเป็นให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
- ▶ ให้เสียหายน้อยที่สุด
- ▶ ใช้ได้แม้กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้

ประเภทของคำสั่งและมาตรการ

1. คำสั่งให้ชำระเงิน
 - ▶ ยึดอายัด และขายทอดตลาด
2. คำสั่งให้กระทำหรืองดเว้น
 - ▶ ดำเนินการหรือมอบผู้อื่นทำแทน
 - ▶ โดยคิดค่าใช้จ่าย และเงินเพิ่ม
 - ▶ ให้ชำระค่าปรับทางปกครอง
 - ▶ อาจใช้กำลัง หากต่อสู้ขัดขวาง

ขอบเขตบังคับใช้กฎหมาย

1. รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
2. องค์การตามรัฐธรรมนูญ
3. การพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
ในงานนโยบาย
4. การพิจารณาพิพากษาคดีของศาล
5. การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
6. งานนโยบายต่างประเทศ
7. งานราชการทหารหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่
ทางยุทธการ
8. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
9. กิจการองค์การทางศาสนา

คณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ม.7)

1. ประธานกรรมการที่ ครม. แต่งตั้ง
2. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
4. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
5. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
6. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
7. ผู้ทรงคุณวุฒิ 5-9 คน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ม.11)

1. สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำ
2. ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ
3. เรียกเจ้าหน้าที่/บุคคลชี้แจงหรือแสดงความเห็น
4. เสนอแนะในการตรากฎหรือประกาศ
5. ทำรายงานเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ

เอกสารท้ายคำให้การ หมายเลข.....

แบบ.ค.๗

18/31

คำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง
(กรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารกระทำโดยไม่ได้รับใบอนุญาต)

เลขที่ ๖/๒๕๖๑

สำนักงานเทศบาลตำบลเสม็ด
ถนนนารมณตเสวี ๑ ซบ ๒๐๐๐๐

วันที่ ๒๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

แจ้งความมายัง นางสาววิไลลักษณ์ วงศ์ไทย เจ้าของอาคาร/ผู้ครอบอาคาร/ผู้ดำเนินการ/ผู้ควบคุมงาน
อยู่บ้านเลขที่ ๙๖/๒๖ ตรอก/ซอย - ถนน - หมู่ที่ ๓ ตำบล/แขวง เสม็ด
อำเภอ/เขต เมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี

ด้วยปรากฏว่า ท่านได้ทำการก่อสร้างดัดแปลงอาคารพักอาศัย ค.ส.ล. ๒ ชั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตขออนุญาตที่ไม่สามารถอนุญาตได้

- (๑) ชนิด ก่อสร้างดัดแปลงอาคารพักอาศัยชั้นข้าง ค.ส.ล. (ชั้นล่าง) ขนาด ๑.๙๐ x ๖.๕๐ เมตร จำนวน ๑๒.๓๕ ตารางเมตร
- (๒) ชนิด ก่อสร้างดัดแปลงอาคารพักอาศัยด้านหลัง ค.ส.ล. (ชั้นล่าง) ขนาด ๑.๖๐ x ๓.๐๐ เมตร จำนวน ๕.๙๐ ตารางเมตร
- (๓) ชนิด - - - - - ขนาด - - - - - จำนวน - - - - -

ที่บ้านเลขที่ ๙๖/๒๖ ตรอก/ซอย - ถนน - หมู่ที่ ๓ ตำบล/แขวง เสม็ด
อำเภอ/เขต เมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี

โดยเจ้าของอาคารไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และการกระทำนั้นไม่สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้
ถูกต้องตามกฎหมายหรือขออนุญาตตามความในมาตรา ๘ หรือข้อยกเว้นที่ท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๙ หรือ มาตรา
๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ท่าน
รื้อถอนอาคารทั้งหมด/บางส่วน ดังนี้

- ก่อสร้างดัดแปลงอาคารพักอาศัยชั้นข้าง ค.ส.ล. ขนาด ๑.๙๐ x ๖.๕๐ เมตร
- ก่อสร้างดัดแปลงอาคารพักอาศัยด้านหลังอาคาร ค.ส.ล. ขนาด ๑.๖๐ x ๓.๐๐ เมตร

ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน (สวมสิ้นวัน) นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนี้ หากพ้นกำหนดนี้แล้วจะดำเนินการตามกฎหมาย
ต่อไป

สำเนาถูกต้อง

สืบเอก (ธงชัย พานิชมาท)
ผู้อำนวยการกองช่าง

นายสุพรรณ สุภากรณ์
นายกเทศมนตรีตำบลเสม็ด
เจ้าพนักงานท้องถิ่น

สำเนาถูกต้อง
(นางรุจิรา แก้วสดีดย์)
นายช่างโยธาควบคุมงาน
รองนายกเทศมนตรี
ปลัดเทศบาล
รองปลัดเทศบาล
ผ.กช.
หน.ฝ่ายฯ
จนท.พิมพ์งาน

ปิดคำสั่ง ณ อาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่ทำการ อาคาร
เมื่อวันที่ ๒๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

หมายเหตุ ผู้รับคำสั่งผู้ใดไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตามมาตรา ๕๖
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕
ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

คำเอน...

๑/๓
18
32

คำเตือน

๑. ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารให้ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต ตลอดจนวิธีการหรือเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
๒. ผู้ใดรับคำสั่งนี้จะต้องรื้อถอนอาคารโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีและเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ (๑๑) หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มิฉะนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และจะต้องวางโทษปรับอีกวันละห้าร้อยตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน
๓. ถ้าเป็นการกระทำอันเกี่ยวกับอาคารเพื่อพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม การศึกษา หรือการสาธารณสุขหรือเป็นการกระทำในทางค้าเพื่อให้เช่า ให้เช่าซื้อ ขาย หรือจำหน่าย โดยมีค่าตอบแทนซึ่งอาคารใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นสิบเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ หรือทั้งจำทั้งปรับ
๔. ผู้รับคำสั่งผู้ใดไม่พอใจคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ส่งคำสั่ง

24 ลก 2561

- ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่เดือนพ.ศ.
- ตามใบรับเลขที่ลงวันที่เดือนพ.ศ.
- ส่งให้ผู้รับคำสั่งโดยตรงรับเมื่อวันที่เดือนพ.ศ.

สิบเอก

สำเนาถูกต้อง

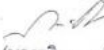
(ลายมือชื่อ)..... (ธงชัย พานิชมาท.)
(.....ผู้อำนวยการกองช่าง.....)
เจ้าหน้าที่ผู้ส่งคำสั่ง

สิบเอก
(ธงชัย พานิชมาท.)
ผู้อำนวยการกองช่าง

(ลายมือชื่อ).....
(.....)

ผู้รับคำสั่ง

สำเนาถูกต้อง

(นางรุจิรา แก้วสถิตย์)
นายช่างโยธาชำนาญงาน

ที่ ขบ ๐๐๒๖/ กว ๙๙๓

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
ถนนมณฑลศรี ขบ ๒๐๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ฯ

เรียน นางสาววิไลลักษณ์ วงศ์ไทย

อ้างถึง หนังสืออุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นของท่าน ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๐๘-๒๖-๐๒-๒๕๖๒ ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาล
หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือของท่านได้อุทธรณ์คำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลเสม็ด เจ้าพนักงานท้องถิ่น
ที่ได้มีคำสั่งแบบคำสั่งแบบ ค.๔ เลขที่ ๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑,คำสั่งแบบ ค.๗ เลขที่ ๖/๒๕๖๑
ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยได้ยื่นหนังสือดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ณ เทศบาลตำบลเสม็ด นั้น

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของท่านแล้ว ดังความละเอียด
ปรากฏตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๐๘-๒๖-๐๒-๒๕๖๑ ที่แนบมาพร้อมนี้ และหากท่านไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์
ท่านมีสิทธิเสนอคดีต่อศาลปกครองจังหวัดระยองภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิราช กนกเวชยันต์)

โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรี
กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ

ปิดหนังสือ ณ อาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่ทำการ.....อาคาร
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- 1. คดีปกครองเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา สังคม และวัฒนธรรม**
- 2. แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดง ที่ 1169/2560**
- 3. แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดง ที่ 1827/2560**
- 4. แนวคำวินิจฉัยศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดง ที่ บ.285/2565**
- 5. แนวคำวินิจฉัยศาลขอนแก่น คดีหมายเลขแดง ที่ บ.91/2565**

